

pè yin, lati ri yin, ati lati ba yin sòrò: bi o ti je pé nitorí iréti Israéli ni a se fi èwòn yíi de mi.” (A.A. 26:6,7; 29; Ef 3:1; 4:1; 6:20; 2 Tim 1:16.)

21. Won si wi fun un pe, “Awa kò ri ìwé gbà lati Judea nitorí rẹ, bẹẹ ni énikan ninu awọn arakunrin ti o ti ibè wa kò ròhin, tabi ki o sòrò ibi kan sí o. (A.A. 22:5.)

22. Sugbon awa nfé gbó lenu rẹ ohun ti iwò rò: nitorí bi o se ti ìsin iyapa yíi ni, awa mó pe, nibi gbogbo ni a nsòrò lòdì si i.” (A.A. 24:14; 1 Pet 2:12; 4:14.)

23. Nigba ti won da ojó fun un, opolopó won ni o tò ó wa ni ile àgbawò rẹ; awọn eni ti oun sọ asoye òrò ijoba Olòrun fun, o nyi won pada nipa ti Jesu lati inu ofin Mose ati awọn woli, lati owuró tití o fi di àshálé. (A.A. 17:3; 19:8.)

24. Elomiran si gba ohun ti o nwi gbó elomiran kò sì gbàgbó. (A.A. 14:4.)

25. Nigba ti ohùn won kò şókan laarin ara won, won túká, lehin igba ti Paulu sòrò kan pe, “Otitó ni Èmi Mimò sọ lati énu woli Isaiah fun awọn baba wa, (Jes 6:9,10.)

26. Wi pe, ‘Tó awọn eniyan wonyíi lo, ki o si wi pe, Ni gbígbó eyin o gbó, ki yoo si ye yin; ati ni rírí eyin o ri, eyin ki yoo si móye.

27. Nitorí ti àyà awọn eniyan yíi sèbò, etí won si wúwo lati fi gbó, oju won ni won sì ti dì: nitorí ki won má baa fi ojú won ri, ki won má baa fi etí won gbó, ati ki won má baa fi ọkàn won mó, ki won má baa yipada, ati ki emi má baa mu won lárádá.’

28. Njé ki eyin mo èyí pé, a rán ìgbalà Olòrun si awọn Keferi, won ó si gbó” (Matt 21:41; A.A. 13:46,47; Rom 11:11.)

29. *(Nigba ti o si ti sọ òrò wonyíi fun won tán, awọn Ju lo, won bá ara won jiyàn púpò)."

30. Paulu si gbe ile àgbawò rẹ lódún meji gbako, o si ngba gbogbo awọn ti o wóle tò o wá.

31. O nwaasu ijoba Olòrun, o sì nfi igbòyà kóni ni awọn ohun ti i se ti Jesu Kristi Oluwa, énikan kò da a lékun. (esé 23; Ef 6:19; 2 Tim 2:9.)

(29) *(Awọn Bibeli atijo miran fi èyí kún tiwon.)

45

AWỌN ARA ROMU (A.D. 56-60)

ORI 1.

Òró ikíni Paulu si awọn Olufé Olòrun ni Romu.

PAULU, iránṣé Jesu Kristi, ti a pè lati je aposteli, ti a yà sótò fun ihinrere Olòrun, (1 Kor 1:1; A.A. 9:15; 2 Kor 11:7.)

2. Ti o ti se ileri téle ri ninu iwe-mímó, lati ówó awọn woli rẹ, (A.A. 26:6; Gal 3:8.)

3. Niti omó rẹ, ti a bi lati inú irú omó Dafidi nipa ti ara, (Jhn 1:14.)

4. Èni ti a pinnu rẹ lati je Omó Olòrun ninu agbara, gégé bi Èmí iwa mímó, nipa ajinde kuro ninu okú, àní Jesu Kristi Oluwa wa. (A.A. 13:33; Heb 9:14.)

5. Lati òdò èni ti àwa rí oore-òfẹ ati isé aposteli gbà, lati mu ki igboràn igbagbo o wá nitorí orukò rẹ laarin gbogbo orile-èdè, (Gal 1:16; A.A. 6:7; 9:15.)

6. Ati eyin tìkáráyín pèlú ti a pe lati je ti Jesu Kristi;

7. Si gbogbo éni ti o wà ni Romu, olufé Olorun, ti a pè lati jé Éni Mimò: Oore-ófè si yin ati alaaafia lati odo Olorun Baba wá, ati Jesu Kristi Oluwa. (1 Kor 1:2,3; Gal 1:3; Ef 1:2.)

Paulu ngbàdúrà o si ndupé lówo Olorun.

8. Lákókó mo dupe lówo Olorun mi nipaṣè Jesu Kristi nitorí gbogbo yin, nitorí pe a nróhin igbagbó yin yí gbogbo ayé ká. (Filp 1:3; A.A. 16: 19.)

9. Olorun saà ni eleri mi, éni ti emi nfi èmí mi sín ninu ihiñrere ómó rē, bi o ti se pé ni àisínmi ni emi nrántí yin nigba gbogbo ninu adura mi; (Filp 1:8; A.A. 24:14; Ef 1:16.)

10. Emi nbèbè, bi lónà-kan sá, nipa ifé Olorun, ki emi lè se aseyorí nikéhin, lati tó yin wá. (Rom 15:32.)

11. Nitorí ti emi nfe gidigidi lati rí yín, ki emi lè fun yín ni èbún èmí die, ki a lè fi esé yin múlè; (Rom 15:23.)

12. Eyi yí ni, ki a lè jùmò ni itùnú papó nipa igbagbó awa mejeeji, tiyin ati temi.

13. Ará, emi kò sì fè ki èyin se aláimò pe, nigba-pupo ni emi npinnu rē lati tó yin wá (sugbón o di etí fun mi titi di isinsinyíi,) ki emi baa lè ni èso die ninu yin pélù, gege bẹ́ pélù laarin awon Keferi iyókù. (Rom 15:22.)

14. Mo di ajibésè awon Griki ati awon aláigbédé; awon olóbón ati awon aláigbón, (1 Kor 9:16; A.A. 28:2.)

15. Tobéè bi o ti wà ni ipá mi, mo mura tán lati waasu ihiñrere fun èyin ara Romu pélù. (Rom 12:18; 15:20.)

Pàtákì òró Paulu.

16. Nitorí emi kò tijú ihiñrere Kristi: nitorí agbara Olorun ni sí igbala fun olukúlukú éni ti o gbàgbó; fun Jušaaju, ati fun Griki pélù. (2 Tim 1:8; 1 Kor 1:18; A.A. 3:26; Rom 2:9.)

17. Nitorí ninu rē ni ododo Olorun hàn lati igbagbó dé igbagbó: gege bi a ti kó ọ pé, "Sugbón olódodo yoo yé

nipa igbagbó." (Rom 3:21; Gal 3:11; Heb 10:38.)

Ibínú Olorun nbé lori awon Keferi.

18. Nitorí a fi ibinu Olorun hàn lati òrun wá si gbogbo aiwa-bi-Olorun ati àisòdodo eniyan, awon éni ti o fi àisòdodo té otító móglé: (Ef 5:6; Kol 3:6.)

19. Nitorí ohun ti a lè mó ni ti Olorun ti farahàn fun wọn; nitorí Olorun ti fi hàn fun wọn. (A.A. 14:17.)

20. Nitorí lati igba dida ayé, ohun àilérí rē, bi agbara ayérayé ati iwa-Olorun rē ni a ri gbangba ti a sì nfi òye ohun ti a dá mó ón. Nipa bẹ́, wọn wà ni àiríwí. (Jer 2:5; Ef 4:17,18.)

21. Nitorí igba tí wón mó Olorun, wón kò yin In logo bi Olorun, bẹ́ ni wón kò si dupe; sugbón wón di ásan ni ironu wón, a sì mu ọkàn òmùgò wón sokùnkún.

22. Wón npe ara won ni olóbón, won di ásiwére (Omùgò), (Jer 10:14.)

23. Wón si pa ogo Olorun tí kí dí-bàjé dà, si àwórán ère eniyan ti ndí-bàjé, ati ti eyé, ati èranko élésé mérin, ati ohun ti nrákò. (Psm 106:20; Jer 2:11; A.A. 17:29.)

24. Nitorí naa ni Olorun se fi wón silé ninu ifékúfè ọkàn wón sì ìwà-eerí lati se àibòwò fun ara won laarin ara won: (Ef 4:18,19; 1 Pet 4: 3.)

25. Awon éni tí ó yi otító Olorun padà si èké, wón si bò, wón si sin èdá ju Elédá ló, éni ti i se Olùbùkún titi lae! (Amin.) (Isa 44:20; Jer 10:14; Rom 9:5.)

26. Nitorí eyi yí ni Olorun se fi wón fun ife ìwàkíwà: nitorí awon obinrin wón tilé yí ilò àdánidá pada si eyi tí ó lòdè si ti àdánidá: (Lef 18:22; Ef 4:19

27. Gege bẹ́ ni awon ọkunrin pélù, wón a maa fi ilò obinrin nipa ti èdá silé, wón a maa ní ifékufè gbígbóna si ara won; ọkunrin nba ọkunrin se èyí ti kó yé, wón si njé ère isinà won ninu ara won bi o ti yé sí. (Lef 18:22; 20:13.)

28. Ati gęęę bi wọn ti kò lati gba Olorun ninu imò ti o tó, Olorun fi wọn fun iyè ríra lati se ohun ti kò tó:

29. Wón kún fun àiṣòdodo gbogbo, àgbérè, ikà, ojukòkòrò, àráñkan; wón kún fun ilara, ipaniyan, ijà, itànje, iwa-buburu; afi-òrò-kélé banije.

30. Asoró eni lèhìn, akorira Olorun, aláfojúdi, agbéraga, ahalé, aláròdè ohun buburu, aşàigbóran si obí, (Psm 5:5; 2 Tim 3:2; Ef 4:19.)

31. Alainiyé-ninu, òdàlè, alainifé, alágídí, aláiláanú: (2 Tim 3:3.)

32. Awon eni ti o mò ilana Olorun pé, eni ti o ba se irú nkan wonyíi, o ye si ikú, wón kò se beę̄ nikan, sugbón wón ni inu dídùn si awon ti nse wón. (Rom 6:21; A.A. 8:1; 22:20.)

ORI 2.

Onà ti Olorun ngba se idajo.

NITÓRÍ naa aláiríwí ni iwó ńkunrin N naa, enikéni ti o wù kí o jé ti ndájó: nitorí ninu ohun ti iwó nse idájó élómíràn, iwó ndá ara rẹ lebi; nitorí iwó ti ndájó nse ohun kannaa. (Rom 1:20; 2 Sam 12:5-7; Matt 7:1,2.)

2. Sugbón awa mò pe idajo Olorun jé gęęę bi otító si gbogbo awon ti o nse irú ohun bawonyíi.

3. Ati iwó ńkunrin naa ti nse idájó awon ti nse irú ohun bawonyíi, ti iwó tikararé nse beę̄, iwó rò eyi pé iwó o yo ninu idájó Olorun?

4. Tabi iwó ngàn orò oore ati ipamóra ati súúrù rẹ? Iwó kò ha mò pé oore Olorun ni o nfà ọ lo si ironupiwada? (Ef 1:7; 2:7; Rom 11:22; 3:25; Eks 34:6; 2 Pet 3:9.)

5. Sugbón gęęę bi lile ati àironúpi-wàdà ńkán rẹ, iwó nto ibinu jé fun ara rẹ de ọjó ibinu ati ifihàn idájó òdodo Olorun. (Deut 32:34; Jud 6.)

6. Eni ti yoo san an fun olukuluku gęęę bi isé rẹ: (Matt 16:27; 1 Kor 3:8; 2 Kor 5:10.)

7. Iyè ainipékun fun awon ti nfi

suuru ninu rere-şisé, wá ogo ati ọlá ati àidibajé.

8. Sugbón fun awon oníjá, ti wón kò si gba otító gbó, sugbón ti wón ngba àiṣòdodo gbó, irunu ati ibinu yoo wà. (Gal 5:20; 2 Tess 2:12.)

9. Ipónju ati irora, yoo wà lori olukuluku ńkán eniyan ti nhùwà ibi, ti Ju șaaju, ati Griki pélú; (1 Pet 4:17.)

10. Sugbón ógo, ati ọlá, ati alaafia, fun olukuluku eni ti nhùwà rere, fún Ju, șaaju, ati fun Griki pélú: (1 Pet 1:7; ęsé 9.)

11. Nitorí ojusaju eniyan kò sí lòdò Olorun. (Deut 10:17; Gal 2:6; Ef 6:9.)

12. Nitorí iye awon ti o şé ní àìlófin, wón o si şègbé lálófin: ati iye awon ti o şé labé òtin, awon ni a o fi òfin dáléjó; (Rom 3:19; 1 Kor 9:21.)

13. Nitorí kí i şé awon olùgbó ofin ni aláre lòdò Olorun, sugbón awon olùse ofin ni a o dáláre. (Jms 1:22,23,25.)

14. Nitorí nigba ti awon Keferi, ti kò ni ofin, bá şe ohun ti o wà ninu ofin nipa iwà ádánídá, awon wonyíi ti kò ní òtin, jé ofin fun ara wón. (ęsé 15.)

15. Àwọn eni ti o fihàn pe, a kòwé işé ofin si wón lókàn, ti èri-ńkán wón pélú si tun njé wón léri, ati pe, èdun-ńkán wón si jé ńnà ifinişùn, tabi idáni-silé laarin ara awon. (ęsé 14,27.)

16. Ni ojo naa nigba ti Olorun yoo tipasé Jesu Kristi şe idajo awon àşíri eniyan gęęę bi ihinrere mi. (Onws 12:14; 1 Kor 4:5; A.A. 10:42; 1 Tim 1:11.)

Awon Ju jebi niwaju Olorun.

17. Sugbón bi a ba npe iwó ni Ju, ti o si simmi le òfin, ti o si nsogo ninu ibálò rẹ si Olorun, (ęsé 23; Mika 3:11; Rom 9:4.)

18. Ti o si mò ifé rẹ, ti o si fowosí ohun ti o daraju ńo, nitorí ti a ti kò ọ ni ofin; (Filp 1:10.)

19. Ti o si dá ara rẹ lójú pe iwó ni amònà awon afóju, imolé awon ti o wà ni ńkùnkùn,

20. Oluko awon alàimòye, oluko awon ọmòdè, eni ti o ni eeto imò ati otito ofin lòwó, (Rom 6:17; 2 Tim 1:13.)

21. Njé iwo ti o nkó èlòmíràñ, iwo kó kó ara re? Iwo ti o nwaasu ki eniyan má jalè, iwo ha njalè bi? (Matt 23:3,4.)

22. Iwo ti o nwi pe, ki eniyan má şe panşaga, iwo nse panşaga bi? Iwo ti o korirá òrisá, iwo nja tempili ni olè bi? (A.A. 19:37.)

23. Iwo ti nṣogo ninu ofin, iwo ha nbu Olorun ni olá kù ní rírú ofin? (ese 17.)

24. Nitorí gege bi a ti kó o, "Orukó Olorun saa di isòrò-òdi si laarin awon Keferi nitorí yin," (Isa 52:5.)

25. Nitorí ikòlá ní èrè nitooto, bi iwo bá pa ofin mó; sugbon bi iwo ba je arufin, ikòlá ré di àikòlá. (Gal 5:3.)

26. Nitorí naa bi aláikòlá ba pa ilana ofin mó, a ki yoo ha ka aikòlá ré sí ikòlá bi? (1 Kor 7:19; Ef 2:11; Rom 8:4.)

27. Aláikòlá nipa àdánidá, bí o bá pa ofin mó, ki yoo ha dá ébi fun iwo ti o je arúfin nipa ti akosile-òfin ati ikòlá? (Matt 12:41.)

28. Ki i se eyi tí o farahàn ni ode ni Ju, bẹ́ ni ki i se èyí ti o farahan ni ara ni ikòlá: (Matt 3:9; Jhn 8:39; Rom 9:6; Gal 6:15.)

29. Sugbon Ju ti inú ni Ju, ati ikòlá sí ni ti ọkàn, ninu emi tí ki í se ti àkòsilé, iyín éni ti kò si lódò eniyan, bikoṣe lódò Olorun. (Kol 2:11; 2 Kor 10:18; 1 Pet 3:4.)

ORI 3.

NJÉ anfani wo ni Ju ni? Tabi kinni èrè ilákíkó?

2. Pupó lóna gbogbo; pataki juló ni pe awon ni a fi ɔrò Olorun lé lòwó. (Mika 4:2; Psm 147:19,20.)

3. Njé ki ha ni bí awon kan je aláigbàgbó? Àigbàgbó wọn yoo ha sọ otito Olorun di ásán bí? (Heb 4:2; 2 Tim 2:13.)

ROMU 2:20-3:19

4. Ki a má ríi: ki Olorun jé olootó, ati olukukuku eniyan jé èké; gege bi a ti kó o pé, "Ki a lè dá o lare ninu ɔrò rẹ, sugbon ki iwo lè bori nigba ti iwo bá wá si idajo." (Jhn 3:33; Psm 116:11; 51:4.)

5. Sugbon bi àìṣododo wa bá fi ododo Olorun hàn, kinni awa o wi? Olorun ha jé aláisododo bí? nigbà ti O ba ní ibinu rẹ hàn (Mo fi se akawé bi eniyan.) (Rom 6:19; Gal 3:15.)

6. Ki a má ríi: bi bẹ́ bá ni, Olorun yoo ha se lè dajo aráyé? (Gen 18:25.)

7. Nitorí bi otito Olorun bá di pupó si iyín rẹ nitorí èké mi, eeše ti a fi nda mi lejo bi éléṣé? (ese 4.)

8. Eeše ti a kò fi se buburu ki rere lè jade wá? – bi awon kan ti nfi énu-àté sọ wi pe a nṣo bẹ́; ti awon kan si nténumo pe a sọ; awon éni ti idalébi wọn tó. (Rom 6:1.)

Ayé ti jébi niwaju Olorun.

9. Njé ki ha ni? Awa ha sàn jù wọn bí? Kò ri bẹ́ rárá: nitorí a fi hàn shaaju pé ati awon Ju ati awon Griki, gbogbo wọn ni o wà labé èṣé; (Gal 3:22.)

10. Gege bi a ti kó o pé, "Kò si éni ti i se olododo, ko sí éníkan (Psm 14:1-3.)

11. Kò si éni ti òye yé, kò si éni ti o nwá Olorun.

12. Gbogbo wọn ni o ti yapa, wọn jùmò di aláilérè; kò sí éni ti nse rere, kò tilé si éníkan."

13. "Ibojì ti o sí silé ni ofun wọn; ahon wọn ni wọn fi nse itànje." "Oró paramolé nbé labé ètè wọn." (Psm 5:9.)

14. "Énu éni ti o kún fun èpè ati fun oró kíkorò." (Psm 10:7; 140:3.)

15. "Eṣé wọn yára lati ta èjé silé:

16. Iparun ati ipónjú wa lóna wọn.

17. Óna alaafia ni wọn kò sí mó:"

18. "Iberu Olorun kò sí niwaju wọn." (Psm 36:1.)

19. Awa si mó pe ohunkohun ti ofin bá wí, o nwi fun awon ti o wà labé òfin: ki gbogbo énu baa lè dáké ati ki a

lè mú gbogbo araye wá sabé idajo
Olòrun. (Jhn 10:34; Rom 2:12.)

20. Nitorí pe nipa isé ofin, a ki yoo
da énikéni lare niwaju rè: nitorí nipa
ofin ni imò èsé ti wá. (Psm 143:2;
A.A. 13:39; Gal 2:16; Rom 7:7.)

Ònà si ìgbàlà nipa igbagbó.

21. Sugbon nisinsinyí a ti fi ododo
Olòrun hàn láisí ofin, ti a ti njeri sí
nipa ofin ati nipa awon woli; (Rom
1:17; 9:30; 1:2; A.A. 10:43.)

22. Ani ododo Olòrun nipa igbagbó
ninu Jesu Kristi, si gbogbo eniyan ati
lara gbogbo awon ti o gbàgbó: nitorí ti
kò sí iyàtò: (Rom 10:12; Gal 3:28;
Kol 3:11.)

23. Gbogbo eniyan ni o saà ti sè, ti
wòn si kùnà ogo Olòrun: (Gal 3:22.)

24. Awon éni ti a ndalare lófèté nipa
oore-ofé rè, nipa idándè ti o wa ninu
Kristi Jesu: (Rom 4:16; Ef 1:7; 2:8;
Kol 1:14; Heb 9:12,15.)

25. Éni ti Olòrun ti gbé kalè lati jé
ètütù nipa igbagbó ninu èjè rè, lati fi
ododo rè hàn nitorí idárijí awon èsé ti
o ti koja, ninu ipamóra Olòrun: (1 Jhn
2:2; Heb 9:14,28; 1 Pet 1:19.)

26. Lati fi ododo rè hàn ni igbà isin-
sinyí: ki o lè jé olododo ati oludáre éni
ti o gba Jesu gbó.

27. Ònà iségo dà? A ti mu un kuro.
Nipa ofin wo? Nipa isé? Béékó:
sugbon nipa ofin igbagbó. (Rom 2:17;
23:4,2; 1 Kor 1:29–31; Ef 2:9.)

28. Nitorí naa a pari rè si pe nipa
igbagbó ni a nda eniyan lare laisi isé
ofin. (A.A. 13:39; Ef 2:9.)

29. Olòrun awon Ju nikán ha ni bí?
Ki ha sé ti awon Keferi pélú? Béékó ni, ti
awon Keferi ni pélú: (Rom 9:24; A.A.
10:34,35.)

30. Bi o ti jé pe Olòrun kan ni, ti
yoo dá awon akolà lare nipa igbagbó
ati awon aláikolà nitorí igbagbó wòn.
(Gal 3:8.)

31. Awa ha nsó ofin dasán nipa
igbagbó bí? Ki a má ríí: sugbon a nfi
ofin mülé.

ORI 4.

**Majemu Laelae jéri sii wi pe, a gba
Abrahamu là nipa ìgbàgbó.**

Níjé kinni awa o ha wi nipa Abra-
hamu, baba wa nipa ti ara?

2. Nitorí bi a bá dá Abrahamu lare
nipa isé, o ni ohun iségo; sugbon ki i sé
niwaju Olòrun. (1 Kor 1:31.)

3. Iwe-mímó ha ti wí? “Abrahamu
gba Olòrun gbó, a si ka a si ododo fun
un.” (Gen 15:6; Gal 3:6; Jms 2:23.)

4. Nje fun éni ti o sisé a kò ka èrè
naa si oore-ofé bikoše si ètò rè. (Rom
11:6.)

5. Sugbon fun éni ti kò sisé, ti o si
ngba éni ti o ndá eniyan buburu lare
gbó, a ka igbagbó rè si ododo.

6. Gége bi Dafidi pélú ti pe oluware
naa ni éni ibùkún, éni ti Olòrun ka
ododo fun láisí ti isé.

7. Wi pe, “Ibukun ni fun awon éni ti
a dari irekoja wòn jí, ti a si bo èsé wòn
mólé. (Psm 32:1,2.)

8. Ibukun ni fun ọkunrin naa éni ti
Oluwa kò ka èsé si lòrun.” (2 Kor
5:19.)

9. Ibukun yíí ha jé ti awon akolà ni-
kan, tabi ti awon aláikolà pélú? Nitorí
ti a wi pe, a ka igbagbó fun Abrahamu
si ododo. (Rom 3:30; ese 3.)

10. Bawo ni a sé ka a si i? Nigba ti o
wa ni ikolà tabi ni àikolà? Ki i sé ni
ikolà, sugbon ni àikolà ni.

11. O si gbe àmì ikolà, edidi ododo
igbagbó ti o ni nigba ti o wa ni aikolà:
ki o lè sé baba gbogbo awon ti o
gbagbó, bi a ko tilé kò wòn ni ilà ki a lè
kà ododo si wòn pélú. (Gen 17:10;
Luk 19:9.)

12. Ati baba awon ti ikolà tí kí i sé
pé a kàn kolà fun sá, sugbon ti wòn
ntélé àpèré igbagbó tí baba wa Abra-
hamu ní, ki a o to kó ó nilà.

13. Ileri fun Abrahamu ati fun iru-
omo rè, pe, wòn o jogún ayé, ki i sé
nipa ofin bikoše nipa ododo ti
igbagbó. (Gen 17:4–6; Gal 3:29.)

14. Nitorí bí awon tí nse ti ofin bá sé

ajogun, iga'bgbó di asán, ileri sì di alá-lágbára: (Gal 3:18.)

15. Nitori ofin nṣiṣe ibinú: sùgbón ni ibi ti òfin kò bá si, irúfin kò si nibé. (Rom 3:20; 7:8,10,11; Gal 3:10.)

16. Nitori naa ni o se gbee karí igbagbó, ki ileri naa baa lè sinmi lé oore-qfè, ki a si lè mu un dá gbogbo iru-omó loju, ki i se fun awon ti nipa ofin mó nikan, sùgbón bikoše pélú fun awon ti o pín nínu iga'bgbó Ábrahamu, eni ti i se baba gbogbo wa pátápátá, (Rom 3:24; 9:8; 15:8.)

17. Gege bi a ti kó o pe, "Mo ti fi o se baba orilé-èdè pupo" niwaju Olorun eni ti oun gbágbo, eni ti o so òkú di ààyé, ti o si pe awon ohun ti kò sí bí eni pe wón wá; (Gen 17:5; 1 Kor 1:28.)

18. Nigba ti ireti kò sí mó, o gbágbo ninu ireti pé oun yoo di baba orilé-èdè pupo, géhé bi eyi ti a wi fun un pe, "Bayíí ni irú qmō rē yoo ri." (Gen 15:5.)

19. Eni ti ko rẹwési ninu iga'bgbó, nigba ti o ro ti ara oun tikararé ti o ti kú tán, nitori ti o to bi eni iwón ogoron odún, ati nigba ti o ro ti yíyágán inu Sara: (Gen 17:17; Heb 11:11.)

20. Kò fi aigbagbó siyemeji nipa ileri Olorun; sùgbón o lagbara si i ninu iga'bgbó bi o ti fi ogo fun Olorun;

21. Pelu idaniloju kikun pe, Olorun lè se ohun ti o ti se ileri rē. (Gen 18:14; Heb 11:19.)

22. Nitori naa ni a sì se ka a si ododo fun un.

23. Sùgbón òrò naa, "A ka a si ododo fun un," ni a kó ki i se kíkí nitori tiré nikan. (Rom 15:4; 1 Kor 9:10; 10:11.)

24. Sùgbón nitori tiwa pélú. A o si kà á si fun wa bi awa bá gba eni ti o gbé Jesu Oluwa wa dide kuro ninu òkú gbó, (Rom 10:9; A.A. 2:24.)

25. Eni ti a pa fun èṣé wa, ti a si jí dide nitori idalare wa. (Isa 53:5,6; 2 Kor 5:21; 1 Kor 15:17.)

ORI 5.

Iyorisi idáláre nipa iga'bgbó.

NJÉ bi a sì ti ndá wa láre nipa iga'bgbó awa ni alaafia lódó Olorun nipa Oluwa wa Jesu Kristi. (Rom 3:28.)

2. Nipasé eni ti awa sì ti ri ònà gbà nipa iga'bgbó si inu oore-qfè yíí ninu éyí ti awa gbe duro, awa sì nyó ninu ireti ogo Olorun. (Ef 2:18; 1 Kor 15:1; Heb 3:6.)

3. Ki si i se bẹẹ nikan, sùgbón awa si nṣogo ninu ijíyá pélú: bi a ti mò pe ijíyá nṣiṣe suuru; (2 Kor 12:10; Jms 1:2,3.)

4. Ati suuru nṣiṣe irírí; ati irírí ni nṣiṣe ireti:

5. Iréti kíí si i dójúti ni nitori a ti dá ife Olorun si wa lókàn lati ówó Emí Mímó ti a fifun wa. (Filp 1:20; Ef 1:13.)

6. Nitori iga'bà ti awa jé alailera, ni àkókò ti o ye, Kristi kú fun awa alai-wabi-Olorun. (Gal 4:4; Rom 4:25.)

7. Nitori o sòwón ki enikan tó ku fun olododo: sùgbón fun eniyan rere boyá élomiran tilé le daba lati kú.

8. Sùgbón Olorun fi ifé oun papa si wa hàn ninu éyí pé, nigba ti awa jé éléshé, Kristi kú fun wa. (Jhn 15:13; 1 Pet 3:18; 1 Jhn 3:16.)

9. Melomelo si ni ti a dá wa lare ní-sinsinyíl nipa èjé rē, ni a o gbà wá là kúrò ninu ibinú nipa sè rē. (Rom 3:5,25; Heb 9:14; 1 Tess 1:10.)

10. Njé bi, nigba ti awa wa ni òtá, a mu wa ba Olorun làjá nipa ikú Qmō rē, melomelo, nigba ti a là wá ni ijá tan, ni a o gbà wá là nipa iyé rē. (Rom 11:28; Kol 1:21,22; 2 Kor 5:18; Rom 8:34.)

11. Ki si i se bẹẹ nikan, sùgbón awa nṣogo ninu Olorun nipa Oluwa wa Jesu Kristi, nipa sè eni ti awa ti ri ilàjá gbà ní-sinsinyíl.

Nipasé Jesu Kristi ni a fi gbà wá là.

12. Nitori gege bi èṣé ti tipa ọdó

ORI 6.

Iyè awon onigbagbo nínú Kristi.

NJÉ awa o ha ti wi? Şe ki awa o jokòó ninu èṣe, ki oore-ṣe baa lè maa pò si i? (Rom 3:5,8; ese 15.)

2. Ki a má rii. Awá éni ti o ti kú si èṣe, awa o ha se wà láayé ninu rè mó? (Rom 7:4,6; Gal 2:19; Kol 3:3; 1 Pet 2:24.)

3. Tabi e kò mó pé, gbogbo wa ti a ti baptisi sinu Kristi Jesu, a ti baptisi wa sinu ikú rè? (A.A. 2:38; 8:16; 19:5.)

4. Njé a fi baptismu sinu ikú sin wa pò pélù rè: pé gege bi a ti jí Kristi dide kuro ninu òkú nipa ogo Baba bẹ́ ni ki awa pélù maa rìn ni òtun iwà. (Kol 2:12; Gal 6:15; Ef 4:22-24; Kol 3:10.)

5. Nitorí bi a ba ti so wá pò pélù rè nipa afarawé ikú rè, a o si so wá pò pélù nipa afarawé ajinde rè:

6. Nitorí awa mó eyi pé, a kan ògbó-lógbóò okunrin wa mó agbelebu pélù rè, ki a lè pa ara èṣe run, ki awa má se sin èṣe mó. (Ef 4:22; Kol 3:9; Gal 2:20; Rom 7:24.)

7. Nitorí éni ti o kú, o bò lówo èṣe.

8. Sugbon bi awa bá bá Kristi ku, awa gbàgbó pé awa o si wà láayé pélù rè:

9. Nitorí awa mó pe bi a ti jí Kristi dide kuro ninu òkú, ki yoo kú mó, ikú kò ni ipá lori rè mó. (Ifh 1:18.)

10. Nitorí ikú ti o kú, ó kú si èṣe leekan: nitorí wíwá ti o wà láayé o wà láayé si Olòrun. (Heb 7:27.)

11. Bẹ́ ni ki èyin pélù ka ara yín bí òkú si èṣe, sugbon bi alàayé si Olòrun nínú Kristi Jesu. (ese 2; Gal 2:19.)

12. Nitorí naa é má se je kí èṣe joba nínú ara kíkú yin, ti é o fi maa gbó ti ifékufo rè; (ese 14.)

13. Bẹ́ ni ki èyin má se fi awon èyà ara yín silé fún èṣe bi ohun èlò àisodo-do; sugbon é fi ara yín silé fun Olòrun, bi alàayé kuro ninu òkú, ati awon èyà ara yín bi ohun-èlò òdodo fun Olòrun. (Rom 7:5; Kol 3:5; Rom 12:1.)

enian kan wò ayé, ati ikú nipa èṣe bee ni ikú si koja sori enian gbogbo, lati ọdò éni ti gbogbo enian ti dése: (Gen 2:17; 3:6,19; 1 Kor 15:21; Rom 6:23.)

13. Nitorí kí ofin tó de, èṣe ti wà láyé; sugbon a kò ka èṣe si ni lórun nigba ti ofin kò sí. (Rom 4:15.)

14. Sugbon ikú joba lati igbà Adamu wá titi fi di igbà Mose, ati lori awon ti èṣe won kò dabi iru irekoja Adamu, éni ti i se apeere éni ti nbó. (1 Kor 15:22,45.)

15. Sugbon èbùn-ṣe kò dabi èṣe. Nitorí bi nipa èṣe énikan éni pupo kú, melomelo ni oore-ṣe Olorun, ati èbùn ninu oore-ṣe okunrin kan, Jesu Kristi, di pupo fun éni pupo. (ese 12,18,19; Isa 53:11; A.A. 15:11.)

16. Ki i se bi nipa énikan ti o sè ni èbùn naa: Nitorí idajo ti ipasé énikan wá fun idálébi, sugbon èbùn-ṣe ti inu èṣe pupo wá fun idáláre,

17. Njé bi nipa èṣe okunrin kan, ikú joba nipaasé énikan naa; melomelo ni awon ti ngba olopoto oore-ṣe ati èbùn ododo yoo joba ninu iyé nipaasé énikan, Jesu Kristi. (2 Tim 2:12; Ifh 22:5.)

18. Njé bí nipa èṣe énikan idajo dé bá gbogbo enian si idalebi; gege bẹ́ ni nipa iwá òdodo Énikan, èbùn-ṣe dé sori gbogbo enian fún idalare si iyé. (ese 12; Rom 4:25.)

19. Nitorí gege bi nipa àigbóràñ okunrin kan, enian pupo di éléṣe bẹ́ ni nipa igbóran Énikan, a o sò enian pupo di olódodo. (ese 12; Rom 11:32; Filp 2:8.)

20. Sugbon ofin bò si inú rè, ki èṣe lè di pupo, Sugbon ni ibi ti èṣe di pupo, oore-ṣe di pupo rekoja. (Rom 7:7,8; Gal 3:19; 1 Tim 1:14.)

21. Pe, gege bi èṣe ti joba nipa ikú, bẹ́ ni ki oore-ṣe sì lè joba nipa ododo titi iyé ainipékun nipaasé Jesu Kristi Oluwa wa. (ese 12,14; Jhn 1:17; Rom 6:23.)

14. Nitorí èṣe ki yoo ni ipá lori yín: nitorí èyin kò sí labé ofin, bikoṣe labé oore-ofe. (Rom 8:2; Gal 5:18.)

Erú òdodo.

15. Njé kinni? Se ki awa maa déṣe nitorí ti awa kò sí labé ofin, bikoṣe labé oore-ofe? ki a má ríi.

16. Èyin kò mó pé, bi èyin bá yónda ara yín fún ènikan lati ma a gbó tiré, erú éni ti èyin ba ngbó tiré ni èyin jé, ibaaše ti èṣe sinu ikú, tabi ti ìgbórán sí ododo? (Rom 11:2; Matt 6:24; Jhn 8:34; 2 Pet 2:19.)

17. Sugbon opé ni fun Olórún pé, èyin ti e ti jé erú èṣe ri ti di olugbórañ lati okàn wá si apeère èkó ti a fi le yin lówó. (Rom 1:8; 2 Tim 1:13.)

18. Bi a si ti so yin di ominira kuro ninu èṣe, èyin di erú òdodo. (Jhn 8:32; Rom 8:2.)

19. Emi nsòrò bi eniyan nitorí àílera ara yín: nitorí bi èyin ti yónda awon èyà ara yin bi erú fun iwa-eeri ati fun èṣe de inu èṣe; bẹẹ ni ki èyin yónda awon èyà-ara yin nisinsinyí bi eru òdodo si iwa-mímó. (Rom 3:5; 6:13; 12:1.)

20. Nitorí nigba ti èyin je erú èṣe, èyin wá ni ominira si òdodo. (Matt 6:24; Jhn 8:34.)

21. Njé èso kinni èyin ní nigbà naa ninu ohun ti oju nti yin sí nisinsinyí? Nitorí opin nkan wónyí ikú ni. (Rom 7:5; 8:6,13; 1:32.)

22. Sugbon nisinsinyí ti a so yín di ominira kuro ninu èṣe, ti èyin si di erú Olórún, èyin ni èso yin sí iwa-mímó, ati òpin rè iyé ainipekun. (Jhn 8:32; 1 Kor 7:22; 1 Pet 2:16.)

23. Nitorí ikú ni èrè èṣe; sugbon èbùn-ofe Olórún ni iyé ti kò nipékun, ninu Kristi Jesu Oluwa wa. (Rom 5:12; 5:21; Gal 6:7,8.)

ORI 7.

Kristi ni ọkọ wa.

EYIN ko ha mó, ará, nitorí awon ti o mo ofin ni emi nbá sòrò, pé ofin ni ipá lori eniyan níwòn igbà ti o bá wá láàyè?

2. Nitorí obinrin ti o ni ọkọ ni ofin dè mo ọkọ rè, niwòn igba ti ọkọ naa bá sì wá láàyè; sugbon bi ọkọ naa bá kú, a tu u sile kuro ninu ofin ọkọ naa. (1 Kor 7:39.)

3. Njé bi o ba ni ọkọ miran nigba ti ọkọ rè bá sì wá láàyè, pansaga ni a o pe e: sugbon bi ọkọ rè bá kú, o bo lówó ofin naa; ki yoo si jé pansaga bi o ba ni ọkọ miran. (Matt 5:32.)

4. Bẹẹ ni èyin ará mi, èyin pélú ti di òkú si ofin nipa ara Kristi: ki èyin lè ni elomiran, àní éni ti a jinde kuro ninu òkú, ki awa lè so èso fun Olórún. (Rom 6:2,11; Gal 2:19; 5:18; Kol 1:22; Ef 2:15.)

5. Nitorí igba ti àwa wá nipa ti ara, ifékufe èṣe, ti o wá nipa ofin, o nsíse ninu awon èyà ara wa lati so èso ikú. (Rom 6:13,21; Gal 5:19; Jms 1:15.)

6. Sugbon nisinsinyí a tú wa sile kuro ninu ofin, nitorí a ti kú si eyi ti a ti dè wá sinu rè: ki awa lè maa sín kíí se labé ikosile ofin bikoṣe ni ọtun Èmí, (Rom 2:29; 2 Kor 3:6.)

Ijákadi Onigbagbo.

7. Njé awa o ha ti wi? Ofin ha nṣe èṣe bi? Ki a má ríi! Sugbon emi kíí ba ti mó èṣe, bikoṣe nipa ofin: emi kíí ba ti mó ojukokoro, bi ko se bi ofin ti wí pé, “Iwo kò gbodò sojú-kòkòrò.” (Eks 20:17; Deut 5:21; Rom 3:20; 5:20.)

8. Èṣe si ti ipa ofin ri àyè sise oniruru ifékufe ninu mi. Nitorí laisi ofin, èṣe ku. (èṣe 11; 1 Kor 15:56.)

9. Emi sì ti wá láàyè láísí ofin nigba-kan rí: sugbon nigba ti ofin dé, èṣe sojí, emi sì ku.

10. Ofin ti a se fun iyé, si jási ikú fun mi. (Lef 18:5; Rom 10:5; Gal 3:12.)

11. Nitorí èṣe ti ipa ofin ri àyè tān mí je, o sì ti ipa rè lù mí pa.

12. Bẹẹ ni mímó ni ofin, mímó si ni àṣe, ati ododo, ati didara. (1 Tim 1:8.)

13. Njé ohun ti o dara ha di ikú fun mi bí? Ki a má ríi. Sugbon èṣe, ki o le farahan bi èṣe o nti ipa ohun ti o dara

siṣe ikú ninu mi, ki èṣe lè ti ipa ofin di buburu rekoja.

14. Nitorí awá mó pe ohun èmí ni òfin: ṣugbón éni ti ara ni emí, ti a tā sábé èṣe.

15. Nitorí ohun ti èmí nṣe, emí kò mó: nitorí ki i se ohun ti mo fé ni emí nṣe; ṣugbón ohun ti mo korira, ni emí nṣe. (Gal 5:17.)

16. Ṣugbón bi o ba se pé ohun ti emí kò fé èyí ni emí nṣe, mo gbà pé ofin dara, (èṣe 12.)

17. Njé nisinsinyí kí i se emí ni ó nṣe é mó, bikoše èṣe ti o ngbe inu mi. (èṣe 20.)

18. Nitorí emí mó pe kò si ohun rere kan ti ngbe inú mi, èyí ni ninu ara mi: nitorí mo lè gbèrò latí se ohun ti o dara, ṣugbón emí kífí lè se é. (èṣe 25.)

19. Nitorí ire ti emí fé emí kò se: ṣugbón buburu ti emí kò fé, eyí ni emí nṣe. (èṣe 15.)

20. Ṣugbón bi o ba se pé ohun ti emí kò fé, èyí ni emí nṣe, emí kò ni o nṣe e mó, bikoše èṣe ti ngbe inu mi. (èṣe 17. Gal 5:17.)

21. Njé mo rí ni ti ofin pe, bi emí ti nfé latí ma a se rere, buburu a maa wà nitosi ṣowó mi. (èṣe 23,25.)

22. Inu mi saa dùn si ofin Olòrun ninu inu mi lóhun. (Psm 1:2; 2 Kor 4:16; Ef 3:16.)

23. Ṣugbón mo ri ofin miran ninu awon èyá mi, ti nba ofin inu mi jagun ti o si ndí mí ní igbékùn wá fun ofin èṣe, ti o nbé ninu awon èyá ara mi.

24. Emí éni òṣì! Tani yoo gbà mí lówó ara ikú yí? (Rom 6:6; 8:2.)

25. Mo dupé lówó Olòrun nipasé Jesu Kristi Oluwa wa! Njé nitorí naa, emí tikaramí nfi okàn jósín fun ofin Olòrun; ṣugbón mo nfi ara jósín fun ofin èṣe. (1 Kor 15:57.)

ORI 8.

Iyé ti Èmí.

NJÉ èbi kò sí nisinsinyí fun awon ti o wà nínu Kristi Jesu, awon ti kò

rín nipa ti ara, bikoše nipa ti Èmí. (Rom 5:16.)

2. Nitorí òfin Èmí ti iyé ninu Kristi Jesu ti sò mi di ominira lówó ofin èṣe ati ti ikú. (1 Kor 15:45; Rom 6:14,18; Jhn 8:32,36.)

3. Nitorí ohun ti ofin kò lè se, bi o ti jé alailera nitorí ara, Olòrun ti se e nipa ríráñ omóoun tikkáraré ni aworan ara èṣe, ati bi èbó fun èṣe, o si da èṣe lebi ninu ara: (A.A. 13:39; Heb 7:18; Filp 2:7; Heb 2:14.)

4. Ki a lè mu òdodo ofin se ninu awa ti kò rin nipa ti ara, bikoše nipa ti Èmí. (Gal 5:16,25.)

5. Nitorí awon ti o wà nipa ti ara, wón a maa ro ohun ti ara; ṣugbón awon ti o wà nipa ti Èmí, wón a maa ro ohun ti Èmí. (Gal 5:19-25.)

6. Nitorí èrò ti ara ikú ni; ṣugbón èrò ti Èmí ni iyé ati alaafia. (Rom 6:21; Gal 6:8;)

7. Nitorí èrò ti ara òtá ni si Olòrun: nitorí kí i téribá fun ofin Olòrun,oun kò tilé lè se e. (Jms 4:4.)

8. Bẹ́p ni awon ti o wà ninú ti ara, kò lè wu Olòrun. (Rom 7:5.)

9. Ṣugbón èyín kò sí ninu ti ara, bikoše ninu ti Èmí bi o ba se pé nitootó ni Èmí Olòrun ngbe inu yin. Ṣugbón bi ènikéni kò bá ni Emí Kristi,oun kò si ninu éni tiré. (1 Kor 3:16; Gal 4:6; Filp 1:19; 1 Jhn 4:13.)

10. Ṣugbón bi Kristi ba si wà ninu yin, bi o tilé jé pé ara jé òkú nitorí èṣe; èmí yin jé iyé nitorí ododo. (Gal 2:20; Ef 3:17.)

11. Ṣugbón bi Èmí éni ti o ji Jesu dide kuro ninu òkú bá ngbe inu yin, éni ti o ji Kristi Jesu dide kuro ninu òkú yoo fi Èmí rē ti ngbe inu yin, sò ara kíkú yín di ààyé pélú. (A.A. 2:24; Jhn 5:21; 1 Kor 6:14.)

Iwa Mimò se dandan.

12. Njé nitorí naa, ará, ajigbésé ni awa, ki i se ara ni a jé ni gbésé, ti a o fi maa wà nipa ti ara,

13. Nitorí bi èyín bá wà ni ti ara, èyín yoo kú: ṣugbón nipa Èmí bi èyín

ba npa isé ti ara run, èyin o yé. (Gal 6:8; Kol 3:5.)

14. Nitori iye awon ti a nti ọwó Èmí Olorun se amona rē ni i şe Ọmọ Olorun. (Gal 5:18.)

15. Nitori èyin kò gba émi érú lati maa bérù mó: sugbon èyin ti gba émi isodomo, nipa eyi ti awa fi nke pe "Abba! Baba!" (2 Tim 1:7; Heb 2:15; Gal 4:5,6.)

16. Èmí tikararé ni o nba émi wa jeri pé, ọmọ Olorun ni awa jé: (2 Kor 1:22; Ef 1:13.)

17. Bi awa bá sì je ọmọ njé àjògún ni awa, àjògún Olorun, ati ajùmòjogun pélù Kristi; bi o ba se pe awa bá a jiyyà, ki a sì lè se wá logo pélù rē. (Gal 4:7; 2 Tim 2:12; 1 Pet 4:13.)

Ogo Ikehin je ireti ti o dájú.

18. Nitori mo şiro rē pé, iyà igbà isinsinyí kò yé lati fi se àkàwé ogo ti o fihan ninu wa. (2 Kor 4:17.)

19. Nitori ti èdá nduro ni ifojusónà de ifihàn awon ọmọ Olorun. (Kol 3:4; 1 Pet 1:7,13; 1 Jhn 3:2.)

20. Nitori a téri èdá ba fun asán, ki i se bi oun ti fé, sugbon nipa ifé eni ti o té ori rē ba ní iréti. (Gen 3:17-19; Onws 1:2.)

21. Nitori a o sò èdá tikararé di ominira kuro ninu érú idsbàjé, si omínira ogo awon ọmọ Olorun. (A.A. 3:21; Rom 6:21; 2 Pet 3:13; Ifh 21:1.)

22. Nitori awa mó pe gbogbo èdá ni o jùmò nkerora ti o si nröbi pò titi di isinsinyí.

23. Ki si i şe awon nikan, sugbon awa tikarawa pélù, ti o ni àkòso Èmí, ani awa tikarawa nkerora ninu ara wa, awa nduro de isodomo, ani idande ara wa. (2 Kor 1:22; 5:2,4; Gal 5:5.)

24. Nitori ireti ni a fi gbà wá là: sugbon ireti ti a ba ri ki i şe ireti nitori tani nreti ohun ti o bá ri?

25. Sugbon bi awa ba nreti eyi ti awa kò rí, njé awa nfi suuru duro dee.

Iranlöwö ti o dájú.

26. Bẹ́ẹ́ gęę́ ni Èmí pélù sì nran àì-

lera wa lōwö: nitori a kò mó bi a ti ngbadura gęę́ bi o ti yé; sugbon Èmí tikararé nfi irora ti a kò lè fi énu sò bę́bę́ fun wa. (Matt 20:22; Ef 6:18.)

27. Eni ti o si nwa inu ọkan wò, o mo ohun ti inu Èmí, nitori ti o nbę́bę́ fun awon eniyan mímō gęę́ bi ifé Olorun. (Psm 139:1,2; Luk 16:15; Ifh 2:23.)

28. Awa si mó pe ohun gbogbo ni o nsişé pò si rere fun awon ti o té Olorun, ani fun awon eni ti a pè gęę́ bi ipinnu rē. (esé 32.)

29. Nitori awon eni ti o mó télé, ni o sì ti yàn télé lati ri bi àwòráń Ọmọ rē, ki oun lè je akobi laarin awon arakunrin pupo. (Rom 11:2; 1 Pet 1:2,20; Ef 1:5,11; Filp 3:21; Heb 1:6.)

30. Awon ti o si ti yàn télé, awon ni o si ti pé: awon eni ti o si ti pé, awon ni o si ti dalare: awon eni ti o si ti dalare, awon ni o si ti şe lógo. (Ef 1:5,11; Rom 9:24; 1 Kor 6:11.)

Igbàlà kan ti o dájú.

31. Njé kinni awa o ha wí si nkan wonyìí? Bi Olorun bá wà fun wa tani yoo kó ojú ijá si wa? (Rom 4:1; Psm 118:6.)

32. Eni ti kò dá Ọmọ oun tikararé si, sugbon ti o fi i silé fun gbogbo wa, yoo ha ti şe ti kí yoo fun wa ni ohun gbogbo pélù rē lofè? (Jhn 3:16; Rom 5:8; 4:25.)

33. Tani yoo ha ka ohunkohun si ɔrun awon àyànfé Olorun? Olorun ni ndáre. (Luk 18:7; Isa 50:8,9.)

34. Tani eni ti ndébi? Şe Kristi Jesu ti ó kú, ki a saa kúkú wi pe ti a ti jí dide kúrò ninu òkú, eni ti o si wà ni ọwó òtún Olorun, ti o si nbę́bę́ fun wa? (Kol 3:1; Heb 1:3; 7:25; 9:24; 1 Jhn 2:1.)

35. Tani yoo ha yà wá kuro ninu ifé Kristi? Iponju ni, tabi wahala, tabi inúníbíni, tabi iyàn, tabi ihòhò, tabi ewu, tabi idà?

36. Gęę́ bi a ti kó ọ pe, "Nitori rē ni a şe npa wa kú ni gbogbo ọjó; a nkà

ROMU 8:37-9:21

wà sí bí agutan fun pípá.” (Psm 44:22; 2 Kor 4:11.)

37. Sugbon ninu gbogbo nkán wónyí awa ju aségun ló nipa éni ti o fé wa. (1 Kor 15:57; Ifh 1:5.)

38. Nitori o dá mi loju pe, ki i sé ikú, tabi iyé, tabi awon angéli, tabi awon ijòyé, tabi ohun igbà isinsinyí, tabi ohun igbà ti nbó, tabi awon agbara. (Ef 1:21; 1 Pet 3:22.)

39. Tabi òkè, tabi ògbun tabi èdá miran kan ni yoo lè yá wá kuro ninu ifé Olórún, ti o wa ninu Kristi Jesu Oluwa wa.

ORI 9.**Ikaanu Paulu lori Israéli.**

OTÍTÓ ni emi nsó ninu Kristi, emi ko seké, okàn mi sì njé mi léri ninu Emi Mímó. (2 Kor 1:23; 11:10; 1 Tim 2:7.)

2. Pe mo ni ibanujé pupo, ati ikaanu nigbà gbogbo lókàn mi.

3. Nitori mo férè lè gbadura pe ki a gé èmi tikarami kúrò lódo Kristi, nitori awon ará mi, awon ibátan mi nipa ti ara: (Eks 32:32.)

4. Awon éni ti i sé Israéli; ti awon éni tí isodómó jé tiré, ati ogo, ati majemu, ati ifunnílofin, ati isin Olórún, ati awon ileri. (A.A. 3:25; Psm 147:19; Heb 9:1.)

5. Ti wón ni awon baba nlá, ati lati odò awon éni ti Kristi ti wá nipa ti ara, Olórún ti o borí ohun gbogbo, olùbù-kún laelae. (Amin) (Kol 1:16-19; Jhn 1:1; Rom 1:25.)

Aigbagbó awon Heberu kíi sé lati ówó Olórún.

6. Sugbon ki i sé pé nitori òrò Olórún di asán. Kíi saa sé gbogbo awon ti o ti inu Israéli wá, awon ni Israéli. (Num 23:19; Rom 2:28,29.)

7. Beç ni ki i sé gbogbo wón ni ómò Abrahamu, nitori pe wón jé irú-ómo Abrahámú: sugbon, “Ninu Isaaki ni a o ti pe irú-ómo rè.” (Gal 4:23; Heb 11:18.)

8. Èyí ni pé, ki i se awon ómò nipa ti ara, ni ómò Olórún: sugbon awon ómò ileri ni a kà ni irú-ómò. (Rom 8:14; Gal 3:29; 4:28.)

9. Nitori òrò ileri ni èyí, “Níwòyí amódun ni emi o wa; Sara yoo si ni ómokunrin kan.” (Gen 18:10.)

10. Ki si i sé kikí èyí, sugbon bakaná nigba ti Rebekka pélu lóyún awon ómò rè fun enikan, ani fun Isaaki baba-nlá wa, (Gen 25:21.)

11. Nigba ti a kòtii bi awon ómò naa, beç ni wón kòtii i sé rere tabi buru, ki ipinnu Olórún nipa ti iyanfé le duro, kii se nipa ti isé bikoše ti éni ti npeni; (Rom 4:17; 8:28.)

12. A si so fun un pe, “Egbón ni yoo maa sin àbúrò.” (Gen 25:23.)

13. Gegé bi a ti kò o pé, “Jakóbu ni mo férán, sugbon Esau ni mo korira.” (Mal 1:2,3.)

14. Njé awa o ha ti wí? Àìsododo ha wà lódò Olórún bi? Ki a má rii (2 Kro 19:7; Deut 32:4; Job 8:3.)

15. Nitori o wi fun Mose pé, “Emi o şaanu fun éni ti emi o şaanu fún, emi o si i sé iyónú fun éni ti emi o sé iyónú fún.” (Eks 33:19.)

16. Njé beç ni ki i sé ti éni ti o fé, kí si i sé ti éni ti nsáré, bikoše ti Olórún ti nshaanu. (Ef 2:8.)

17. Nitori iwe-mímó wi fun Farao pe, “Nitori èyí naa ni mo sé gbe o dide, ki emi lè fi agbara mi hàn lara rè, ki a si lè ma a ròhìn orukò mi ká gbogbo ayé.” (Eks 9:16.)

18. Nitori naa ni o sé nshaanu fun éni ti o wu u, o si nmu okàn éni ti o wu u le.

19. Iwo si lè wi fun mi pe, “Kinni o sé tun nba ni wí sí? Nitori tani o nde ifé rè lónpá?” (2 Kro 20:6; Job 23:13; Dan 4:35.)

20. Beçko, iwo eniyan, tani iwo ti nda Olórún lóhùn? Ohun ti a mó ha lè wi fun éni ti o mó ón pé, “Eeşe ti iwo fi mó mí bayí?” (Isa 29:16; 64:8.)

21. Amòkòkò ko ha lagbara lori amò, lati sé jade ninu işù kannaa

ohun-èlò si olá, ati omiran fun ohun èlò si ailolá? (2 Tim 2:20.)

22. Ki ha ni bi Olorun ninu ifé lati fi ibinu rē hàn ati lati fé sō agbara rē di mímò, bá mú suuru pupó fun awon ohun-èlò ibinu ti a şe fun iparun, (Rom 2:4.)

23. Ki o baa lè sō orò ogo rē di mímò lara awon ohun-èlò aanu ti o ti pèsè saaju fun ògo, (Ef 3:16; Rom 8:29,30.)

24. Ani awa, ti o ti pè, ki i şe ninu awon Ju nikán, şugbon ninu awon Keferi peju? (Rom 3:29.)

25. Bi o ti wi pelu ni Hosea pé, "Emi o pe awon ti ki i şe eniyan mi, ni eniyan mi, ati eni ti ki i şe àyànfé ni àyànfé!" (Hos 2:23; 1 Pet 2:10.)

26. "Ati ni ibi ti a gbe ti sō fun wón gan pé, 'Eyiñ kí i şe eniyan mi, níbé ni a o gbe pe wón ni ómọ Olorun alààyè.'" (Hos 1:10.)

27. Isaiah si kigbe nitori Israeli pé, "Bi iye awon ómọ Israeli ba tilé rí bí iyanrin òkun, kíkí awon ti a şékú ninu awon eniyan naa ni a o gbàlà. (Isa 10:22,23; Gen 22:17; Hos 1:10.)

28. Nitori Oluwa yoo mu ɔrò idajo rē şe lori ilé aye, ni aşepari rē, yoo si ge e kúrú ni ódodo."

29. Ati bi Isaiah ti wi télè, "Bikoşe bi Oluwa awon ómọ-ogun ti fi irú-ómọ silé fun wa, awa iba ti dabi Sodomu, à bá sì ti şe wa dabi Gomora." (Isa 1: 4; 13:19; Jer 50:40.)

30. Njé kinni awa o ha wi? Pé awon Keferi, ti kò lepa ódodo, ɔwó wón ti té ododo, ododo nipa igbagbó; (Rom 10:6; Gal 2:16; Heb 11:7.)

31. Şugbon Israeli ti nlepa ododo nipaşé ofin, kò se aşeyori lati mü ófin şe. (Rom 10:2,3; Gal 5:4.)

32. Kinni idí? Idí ni pe wón kò wá a nipa igbagbó, şugbon bi eni pe nipa işe ofin. Wón ti kóşé lara okuta ikóşé naa; (1 Pet 2:6,8.)

33. Gegé bi a ti kó ɔ pé, "Kiyesi i, mo gbe okuta ikóşé ati apata idigbolu kalé ni Sioni: ẹnikéni ti o ba si gba a

ROMU 9:22-10:12

gbó, ojú ki yoo ti í." (Isa 28:16; Matt 21:42; Rom 10:11.)

ORI 10.

Èbi awon Ju ni, pe, Olorun kò wón silé.

A RA, ifé ɔkàn mi ati adura mi si Olorun fun Israeli ni, fun igbala ɔkàn wón.

2. Nitori mo gba èrí wón jé pé, wón ni itara fun Olorun, şugbon kíi şe gege bi imò. (A.A. 21:20; 22:3.)

3. Nitori bi wón kò ti mó òdodo Olorun, ti wón si nwa ònà lati gbe òdodo ara wón kalé, wón kò tériba fun òdodo Olorun. (Rom 1:17; Filip 3:9.)

4. Nitori Kristi ni opin ofin si ododo fún olukuluku eni ti o gbàgbó. (Gal 3:24; Rom 7:1-4.)

5. Mose sa kòwé rē pé, eni ti o nnuwa òdodo ti i şe ti ofin, yoo yé nipa rē. (Neh 9:29; Esk 20:11; 13:21; Rom 7:10.)

6. Şugbon ododo ti i şe ti igbagbó sō bayíí pé, "Má şe wi lókàn rē pé, tani yoo goke ló si òrun?" (eyi ni, lati mu Kristi sòkalé:)

7. "Tabi, tani yoo sòkalé ló si ɔgbun?" (Eyi ni, lati mu Kristi gókè ti inu òkú wá.) (Heb 13:20.)

8. Şugbon kinni ó wí? ɔrò naa wà leti òdò rē, lenu rē, ati lókàn rē: (eyi, ni ɔrò igbagbó ti awa nwaasu;) (Deut 30:14.)

9. Pé, bi iwó ba fi énu rē jéwo Jesu ní Oluwa, ti iwó si gbàgbó lókàn rē pé, Olorun ji i dide kuro ninu òkú, a o gba ɔ là. (Matt 10:32; Luk 12:8; A.A. 16:31.)

10. Nitori ɔkàn ni a fi ngbagbó sí ododo; énu ni a si fi njéwó si igbàlà.

11. Nitori iwe-mímò wí pé, "Enikéni ti o ba gba a gbó ojú ki yoo ti titi lae." (Isa 28:16; Rom 9:33.)

12. Nitori kò sí iyatö ninu, Ju ati Griki: nitori Oluwa kannaa ni Oluwa gbogbo wón, o si pò ni ɔrò fun gbogbo awon ti nképéé. (Rom 3:22,29; Gal 3:28; A.A. 10:36.)

13. "Nitorí eníkéni ti o bá saa pe orukó Oluwa, ni a o gbàlá." (Joel 2:32; A.A. 2:21.)

14. Njé wón o ha ti se ké pe eníti wón kò gbàgbó? Wón o ha ti se gba eníti wón kò gburo rè rí gbó? Wón o ha ti se gbó láisí oniwaasú?

15. Wón o ha se waasù, bi kò se pé, a rán wón? Gége bi a ti kò o pé, "Esé awón ti nwaasu ihinrere alaafia ti dàrátó, awón ti nwaasu ihin ayó ohun rere." (Isa 52:7.)

16. Sugbón kii se gbogbo wón ni o gbó ti ihinrere. Nitorí Isaiah, wi pe, "Oluwa tani o gba ihin wa gbó?" (Heb 4:2; Isa 53:1; Jhn 12:38.)

17. Njé nipa gbígbó ni igbàgbó ti wá, ati gbígbó nipa òró Olórún. (Gal 3:2,5; Kol 3:16.)

18. Sugbón mo béréré, Wón kò ha gbó bí? Béé ni nitootó, "Ohún wón jade ló si gbogbo ilé, ati òró wón si òpin ile ayé." (Psm 19:4; Kol 1:6,23; 1 Tess 1:8.)

19. Sugbón leékán sii mo tún béréré, Israélí ko hár mó bí? Lakókó Mose wi pe, "Emí o fi awón ti ki i se orílé-édè mu yín jowú, pélu awón alaimoye orílé-édè ni emí o fi mu yín binu. (Deut 32:21; Rom 11:11.)

20. Sugbón Isaiah tilé láyá, o si wi pe, "Awón ti kò wá mi rí mi; awón ti ko béréré mi ni a fi mi hár fún ." (Isa 65:1; Rom 9:30.)

21. Sugbón nipa ti Israélí ni o wi pe, ni gbogbo ojó ni mo na ówó mi si awón alaigboran ati aláséloálísí eníyan." (Isa 65:2.)

ORI 11.

Olorun kò kò Israélí sile patapata.

NIGBA naa mo béréré, Olórún ha ta awón eníyan rè nù bí? Ki a má rñ. Nitorí Israélí ni emí pélu, lati inu irú-omo Abrahamu, ni éyá Benjamini. (1 Sam 12:22; Jer 31:37; 2 Kor 11:22; Filp 3:5.)

2. Olórún kò ta awón eníyan rè nù ti o ti mó télé. Tabi èyín ko mó bí iwe-

mímó ti wi ní ti Elijah? Bi o ti nbèbè lòdò Olórún si Israélí, wi pe, (Psm 94:19; 1 A.Oba 19:10; Rom 9:29.)

3. "Oluwa, wón ti pa awón woli rè, wón si ti wó awón pépé rè lulé; emí nikansoso ni o sí kù, wón si nwa èmí mi."

4. Sugbón idahun wo ni Olórún fun un? "Mo ti fi èdégbaarin eníyan pamó fun ara mi, awón ti kò té eékún ba fun Baali." (1 A.Oba 19:18.)

5. Gége bée si ni lakoko isinsinyí pélu, àsekú awón eníyan kan wà nipa iyánfè ti oore-ofé." (2 Oba 19:4; Rom 9:27.)

6. Bi o ba sì se pé nipa ti oore-ofé ni, njé ki i se ti isé mó: bi bée kò oore-ofé ki yoo je oore-ofé mó. (Rom 4:4.)

7. Ki ha ni? Ohún ti Israélí nwá kiri, oun naa ni kò ri; sugbón awón eníyanfè ti ri i, a si sé àyá awón iyókù le. (Rom 9:18,31.)

8. Gége bée a ti kò o pe, "Olórún ti fun wón ni èmí oorun: ojú tí kò le riran, ati etí ti kò lè gbóran, titi o fi di oni-oloni." (Isa 29:10; Deut 29:4; Matt 13:13,14.)

9. Dafidi si wi pe, "Jé ki tabili wón di idékùn, ati tákúté, ati ohún ikosé, ati èsan fun wón: (Psm 69:22,23.)

10. Jéki oju wón sóòkùn, ki wón má lè riran, ki o si té èhin wón ba tití lae".

Igbálá ti awón ọmọ Israélí ní ojó Iwáju.

11. Njé mo béréré, wón ha kósé kí wón baa lè şübü? Ki a má rí! Sugbón nipa ishubu wón, igbálá de òdò awón Keferi, lati mu wón jowú. (A.A. 13:46; Rom 10:19.)

12. Sugbón bi ishubu wón bá di òró fun ayé, ati bi ifáséhín wón bá di òró fun awón Keferi; melomelo ni ifiwón sipò pélu ni kíkún wón yoo ti rí! (èse 25.)

13. Èyín ti i se Keferi ni emí saa nba sòrò, niwón bi emí ti je aposteli awón Keferi, mo gbe oyé mi ga: (A.A. 9:15; Rom 15:16.)

14. Ki emí baa mu awón ara mi Ju

jowú, ati ki emi lè gba dié là ninu wọn. (Rom 10:19; 1 Kor 7:16; 9:22.)

15. Nitorí bi titánù wòn ba jé ilàjá ayé, gbigba wòn yoo ha ti ri, bikoše iyé kuro ninu òkú? (Luk 15:24,32.)

16. Njé bi akóso ba jé mímó, bẹe ni àkópò; bi gbòngbò ba si jé mímó, bẹe sì ni awon èka rẹ naa. (Lef 23:10; Num 15:18.)

17. Sugbon bi a bá ya ninu awon èka kuro, ti a si ló iwò, ani iwötii se èka igi olifi-igbéké si àyè wòn, ti iwò si nba wòn pín ninu adún igi olifi naa! (Jer 11:17; A.A. 2:39; Ef 2:11,12; Ifh 11:4.)

18. Má se yangàn si awon èka naa sugbon bi iwò bá sì yangàn, ranti pé iwò kó ni o ru gbòngbò, sugbon gbòngbò ni o rù ó.

19. Njé iwò o wi pé, "A ti fa awon èka naa ya, nitorí ki a lè ló mi sinu rẹ."

20. O dara; nitorí aigbagbó ni a se fà wòn ya kuro, iwò si duro nipa igbagbó rẹ. Má se gbe ara rẹ ga, sugbon bérù: (Rom 12:16; 2 Kor 1:24.)

21. Nitorí bi Olórún kò bà dá èka àdánidá sí, kiyesara ki o má şàídá iwò naa si.

22. Nitorí naa wo oore ati ikannú Olórún: ikannú si awon ti o şübü, sugbon oore Olórún si iwò, bi iwò bá duro ninu oore rẹ: ki a má baa ge iwò naa kuro. (1 Kor 15:2; Heb 3:6; Jhn 15:2.)

23. Atti awon pélù, bi wòn kò ba jokòdó sinu àigbagbó, a o ló wòn sinu rẹ: nitorí Olórún lè tun wòn ló sinu rẹ. (2 Kor 3:16.)

24. Nitorí bi a ti gé iwò kuro lara igi olifi ti o je ti igbéké nipa adanidá, ti a si ló iwò sínú igi olifi rere lòdì si àdánidá; melomelo ni a o ló awon wonyíí, ti i se ti adanidá sara igi olifi wòn.

25. Ará, emi kò saa fe kí èyin wà ni òpè ni ti ohun ijnlé yíí, ki èyin má baa se ologbón lójú ara yin; pe ifójú bá Israéli ni apakan, titi kíkún awon Keferi yoo fi dé. (1 Kor 2:7–10; Ef 3:3–5,9; Rom 9:18.)

26. Bẹe ni a o si gba gbogbo Israéli

là; gege bi a ti kó o pé, "Ni Sioni ni Olugbála yoo ti jade wá, yoo sì yí aiwa-bi-Olórún kuro lòdò Jakóbú:" (Isa 59:20,21.)

27. "Eyi sì ni majemu mi fun wòn, nigba ti emi o mu èṣe wòn kuro." (Isa 27:9.)

28. Nipa ti ihinrere, ọtá ni wòn nitorí yín: bi o si se ti iyanfè ni, olufé ni wòn nitorí ti awon baba. (Deut 7:8; 10:15; Rom 5:10; 9:5.)

29. Nitorí aláiseyípadà ni ẹbun ati ipe Olórún. (Num 23:19.)

30. Nitorí gege bi èyin kò ti gba Olórún gbó rí, sugbon nisinsinyí ti èyin ri àánu gbà nipa aigbagbó wòn: (Ef 2:2.)

31. Gégé bẹe ni awon wonyíí ti o se aigboran nisinsinyí, ki awon pélù ba lè ri aanu gbà nípa aanu ti a fi hàn yín.

32. Nitorí Olórún ti sé gbogbo wòn mó pò sinu àigbagbó, ki o lè saanu fún gbogbo wòn. (Rom 3:9; Gal 3:22,23.)

Orin Iyìn Paulu si Olórún.

33. Aa! ijnlé ọrò ati ogbón ati ìmò Olórún! àwámáridí idajó rẹ ti ri ati onà rẹ si ju àwári lọ! (Ef 3:8; Psm 92:5.)

34. "Nitorí tani o mọ inú Oluwa? Tabi tani ó jé olùdámoràn rẹ?" (Isa 40:13,14; 1 Kor 2:16; Job 36:22.)

35. "Tabi tani o kó fi ohun kan fun un, ti a ò sì san an pada fun un?"

36. Nitorí lati ọdo rẹ, ati nipa rẹ, ati fun un ni ohun gbogbo: eni ti ogo wà fun laelae. (Amin.) (1 Kor 8:6; Heb 2:10; Rom 16:27; Heb 13:21.)

ORI 12.

Ipè si Ijósìn pípé.

NITÓRI naa mo fi iyónú Olórún bẹ yín, ará ki èyin fi ara yin fun Olórún ni ẹbó àayé, mímó, itéwógbá, èyi ni isé-isin yín ti o tóná. (2 Kor 10:1,2; Rom 6:13,16,19; 1 Pet 2:5.)

2. Ki é má si se da ara yin pò mó ayé yíí: sugbon ki é parada lati di titun ni iro-inú yín, ki èyin baa lè ri idí ifé Olórún, ti o dara, ti o si se itewogba, ti

ROMU 12:3-13:5

ó sì pe, (1 Pet 1:14; 1 Jhn 2:15; Ef 4:23; 5:10.)

Lilo awon èbùn Olorun lona ti o tó.

3. Njé mo wi fun olukuluku eniyan ti o wà laarin yin, nipa ooore-ófè ti a fi-fun mi, ki o má se ro ara rè jù bi o ti ye ni rírò lò; sugbón ki o lè rò níwòn-tún-wònsì, bí Olorun ti fi iwòn igbagbo fun olukuluku. (Rom 15:15; 2 Kor 10:13; Ef 4:7.)

4. Nitori gége bi awa ti ni èyà pupo ninu ara kan, ti gbogbo èyà kò si ni isé kanna: (1 Kor 12:12-14; Ef 4:4,16.)

5. Bẹ́e ni àwa, ti o je pupo, a je ara kan ninu Kristi, ati olukuluku èyà ara omónikeji rè.

6. Njé bi àwa sì ti nri òtò-òtò èbùn gbà bi ooore-ófè ti a fifun wa, bi o se isotélé ni, ki a maa sotélé gége bi iwòn igbagbo. (1 Kor 7:7; 12:4,10,11.)

7. Tabi işe-iranşé, ki a kojúsí isé-iranşé wa: tabi eni ti nkoni, ki o kojusi kíkó; (1 Kor 12:28.)

8. Tabi eni ti o ngbani-niyanju , si igbani-niyanju: eni ti nfi funni ki o maa fi inú kan see; eni ti nse olori, ki o maa se eni ojú mejeeji; eni ti nsaanú, ki o maa fi inu didun se e (Matt 6:1-3; 1 Tim 5:17; 2 Kor 9:7.)

Iwa ati işe onigbagbo.

9. Ki ifé o wà ni aisétan, E maa takété sí ohun ti i se buburu; e faramó ohun ti i se rere.

10. Ni ti ifé ará, e fi iyónu féràn ara yin: ni ti olá, e maa fi enikeji yin saajú.

11. Ni ti isé siše, e má se sóle; e maa ni igbona okàn; e maa sin Oluwa

12. E maa yò ni irèti: e maa mu sùúrù ninu ipónjú: e maa dúró gangan ninu adura: (Heb 10:32,36; A.A. 1:14.)

13. E maa pèsè fun àiní awon eniyan mímó; e fi ara yin fun alejò siše (Rom 15:25; Heb 13:2.)

14. E maa súre fun awon ti nse inubini si yin: e maa súre, e má si sépè. (Matt 5:44; Luk 6:28.)

15. Awon ti nyó, e maa ba wón yò, awon ti nsokun, e maa bá wón sokún.

16. E maa wà ni inu kanna si ara yín. E má se sé ilépa àiyé si ohun giga, sugbón e maa télé awon onirèlè. E má se je ologbón loju ara yin. (Rom 15:5; 11:25.)

17. E má se fi buburu san buburu fun eníkeni, E maa pèsè ohun ti o tó niwaju gbogbo eniyan. (Owe 20:22; 2 Kor 8:21.)

18. Bi o seese, bi o ti wà ni ipa ti yin, e maa wà ni alaafia pélu gbogbo eniyan. (Mk 9:50; Rom 14:19.)

19. Olufé, e má se gbésan ara yín, sugbón e fi ayé silé fun ibínú; nitori a ti kó o pe, Oluwa wi pe, "Temi ni èsan, emi o gbésan." (Lef 19:18; Heb 10:30.)

20. Sugbón "Bi ebi ba npa òtá re, fun un ni ounje: bi oungbe ba ngbè e, fun un ni omi mu: ni siše bee ni iwo yoo kó eyin iná le e ni ori." (Owe 25:21,22; Matt 5:44; Luk 6:27.)

21. Máše je ki buburu şegun re, sugbón fi rere şegun buburu.

ORI 13.**Iwà ati işe onigbagbo si orile-èdè.**

K I olukuluku okàn maa foribalé fun Kawon aláše ti o wà ni ipo giga. Nitorí kó si àṣé kan, bikóṣe lati odata Olorun wá: awon aláše ti o si wà, lati odata Olorun ni a ti lánà rè. (Tit 3:1; 1 Pet 2:13; Jhn 19:11; Dan 2:21.)

2. Nitori naa, eni ti o ba tápá si àṣé, o tápá si ilana Olorun: awon eni ti o ba si ntápá, yoo gba ẹbi fun ara won. (Tit 3:1.)

3. Nitori naa awon ijòyè ki i se èrù si işe rere, bikóṣe si işe buburu Njé iwo ha fé sái bérù àṣé won? Se eyí ti o dara, iwo o si gba iyín lati odata rè. (1 Pet 2:14.)

4. Nitori iranşé Olorun ni i se si ọ fun rere. Sugbón bi iwo ba nse buburu, bérù, nitori kó gbé idà naa lásán: nitori iranşé Olorun ni i se olúgbésan lati siše ibinu lára eni ti nse buburu. (1 Tess 4:6.)

5. Nitori naa èyin kó gbodó má téri-

ba, ki i se nitori ti ibinu nikan, ṣugbọn nitori èrí-òkàn pēlu. (Onws 8:2; 1 Pet 2:19.)

6. Nitori idí eyi naa ni ẹ se san owó-òde pēlu: nitori iranṣe Olorun niwọn, èyí naa ni wọn nbójútó nigba gbogbo.

7. Nitori naa e san ohun ti o tó fun eni gbogbo: owó-òde fun eni ti owó-òde nse tiré: owó-bodè fun eni ti owo-bodè nse tiré; èrù fun eni ti èrù nse tiré, olá fun eni ti olá nse tiré. (Matt 22:21; Mk 12:17; Luk 20:25.)

Ìpè si Ife; Ife ni àkójá ofin.

8. E má se jẹ enikeni ni igbèsè ohun kan, bi kò ẹ pé ki a férán ọmónikeji eni: nitori eni ti o ba férán ọmónikeji rē, o ko ofin já. (Gal 5:14; Kol 3:14; Jak 2:8.)

9. Nitori èyí, "Iwó kò gbodò ẹ pé pan-saga, Iwó kò gbodò pàniyàn, iwó kò gbodò jalè, iwó kò gbodò jeri éké, Iwó kò gbodò sojukokoro," bi ofin miran ba si wà, a kò o pò ninu òrò yíf pé, "Férán ọmónikeji rē bi ara rē." (Eks 20:13,14; Matt 19:19.)

10. Ife ki i se ohun buburu si ọmónikeji rē: nitori naa ife ni àkójá ofin. (Matt 22:39,40.)

Iréti ni Igbagbò duro lé.

11. Ati èyí, bi ẹ ti mọ akoko pé, o ti tó wakati nisinsinyii fun yin lati ji loju oorun: nitori nisinsinyii ni igbálà wa sunmọ etilé ju igbà ti awa ti gbàgbò lo. (1 Kor 7:29,30; 15:34; Ef 5:14; 1 Tess 5:5,6.)

12. Òru bukoja tán, ilè si feré mó: nitori naa ẹ jẹ ki a bó ara işe òkunkún sile, kí a sí gbe ihamora imólè wò. (1 Jhn 2:8; Ef 5:11; 1 Tess 5:8.)

13. Jẹ ki a maa rin irin titó, bi ni ọsán; kí i se ni irede-òru ati ni imotípara, kí i se ni iwa-eeri ati wòbià, kí i se ni ijà ati ilara. (1 Tess 4:12; Gal 5:21; Ef 5:18.)

14. Ṣugbòn e gbe Jesu Kristi Oluwa wò, ki ẹ má si pèsè fún ara, lati maa mu ifekufé rē ẹ. (Gal 3:27; Ef 4:24; Gal 5:16.)

Ma se dá ọmonikeji rē léjó.

Ş UGBQN eni ti o ba ẹ ailera ni igbagbò e gba a, ni aito-pinpín iṣiyemeji rē. (1 Kor 8:9; 9:22.)

2. Ènikan gbagbò pe oun lè maa je ohun gbogbo: élomiran ti o si se alai-lera njé ewébè. (1 Tim 4:4; Tit 1:15.)

3. Kí eni ti njé má ẹ kégàn eni ti kò je: kí eni ti kò si jẹ má ẹ da eni ti njé léjó: nitori Olorun ti gba a.

4. Tani iwó ti nda ọmọ-òdò élomiran léjó? Loju Oluwa tiré ni oun duro, tabi ni o subú. Nitooto a o si mu un duro: nitori Oluwa ni agbára lati mu un duro. (Jms 4:12.)

5. Elomiran nbuyin fun ojó kan ju òmíràn lò: élomiran nbuyin fun ojó gbogbo bakannaa, Ki olukuluku dá ara rē loju ninu ara rē. (Gal 4:10.)

6. Eni ti o ba nkíyesi ojó, o nkíyesi i fun Oluwa; eni ti kò ba si kíyesi ojó, fun Oluwa ni kò kíyesi i. Eni ti njeun, o njéun fun Oluwa, nitori o ndupe lówo Olorun; eni ti kò ba si jéun, fun Oluwa ni kò jéun, o si ndupe lówo Olorun. (1 Kor 10:31; 1 Tim 4:3.)

7. Nitori kò si enikan ninu wa ti o wà láàyè fun ara rē, kò si si eni ti o nkú fun ara rē. (2 Kor 5:15; Gal 2:20; Filp 1:20,21.)

8. Nitori bi a ba wà laaye, awa wà laaye fun Oluwa; bi a ba si kú, awa ku fun Oluwa: nitori naa bi a wà láàyè, tabi bi a kú ni, ti Oluwa ni awa jé (Fil 1:20.)

9. Nitori idí èyí naa ni Kristi ẹ kú, ti o si tun yé, kí o le jé Oluwa ti òkú ati ti alààyè. (2 Kor 5:15; A.A. 10:36.)

10. Ṣugbòn eeṣe ti iwó fi ndá arakunrin rē léjó? Tabi eesi ti ẹ se ti iwó fi nkégn arakunrin rē? Gbogbo wa ni yoo sa duro niwaju ité idajó Kristi. (2 Kor 5:10.)

11. Nitori a ti kò ẹ pé, Oluwa wi pé, "Bi emi ti wà, gbogbo eekún ni yoo kúnlè fun mi, ati gbogbo ahón ni yoo si jéwó fun Olorun." (Isa 45:23; Filp 2:10,11.)

12. Njé nitori naa, olukulukù wa ni yoo jihin ara rè fun Olorun. (Matt 12:36; 1 Pet 4:5.)

Má se di ohun ikòsè fun arakunrin rè.

13. Nitoria naa e má se je kí a tun maa dá ara wa léjó mó: sugbon e kúkú ma a se ipinnu éyí pé ki éníkéni má se fi ohun ikòsè tabi ohun idigbolu sí ònà arakunrin rè. (Matt 7:1; 1 Kor 8:13.)

14. Mo mó, o si dá mi lójú ninu Jesu Oluwa pé, kò si ohun ti o se àímó fun ara rè: sugbon éni ti o bá ka ohunkohun si àímó, oun ni o se àímó fún. (A.A. 10:15; 1 Kor 8:7.)

15. Sugbon bi inú arakunrin rè bá bájé nitoria ounje rè, njé iwó kò rìn ninu ifé mó. Éni ti Kristi kú fun, má se fi ounje rè pà a kúgbé. (Ef 5:2; 1 Kor 8:11.)

16. Njé, e má se je kí a maa sòrò ire yin ni buburu. (1 Kor 10:30.)

17. Nitoria ijoba Olorun ki i se jiye ati mimu; bikoše òdodo, ati alaafia, ati ayò ninu Èmi Mimò. (1 Kor 8:8; Rom 15:13.)

18. Nitoria éni ti o bá nsin Kristi ninu nkan wonyíí, ni o se itewogba lódò Olorun, ti o si ni iyin lódò eniyan. (2 Kor 8:21.)

19. Njé nitoria naa ki awa maa lepa ohun ti i se ti alaafia, ati ohun ti awa o fi gbé ara wa rò. (Psm 34:14; Heb 12:14; Rom 15:2.)

20. E má se pa ifé Olorun run nitoria ounje, ohun gbogbo ni o mó nitootó sugbon ibi ni fun oluwaré naa ti o njéun lóna ikòsè. (ése 15; 1 Kor 8:9-12.)

21. O dara ki a má tilé je éran, ki a má mu waini, ati ohun kan nipa èyí ti arakunrin rè yoo kosè. *(ati ti a o si fi sò o di alailera.) (1 Kor 8:13.)

22. Iwó ni igbàgbó bí? Je ki o wà laarin iwó ati Olorun. Alábùkún-fún ni oluwaré naa ti kò dá ara rè lèbi ninu ohun ti o yàn. (1 Jhn 3:21.)

(21) *(Awon Bibeli atijó miran fi éyí kún tiwón.)

23. Sugbon éni ti o ba nsiyemeji, o jébi bi o bá je, nitoria tí kò ti inu igbagbó wá: ati ohun-kohun ti kò ti inú igbàgbó wá, èṣe ni.

ORI 15.

Títélé apeçré Jesu Kristi.

NJE ó yé ki awa ti o lera maa ru èrù ailera awon alailera, ki a má sì se ohun ti o wu ara wa. (Rom 14:1; Gal 6:1,2.)

2. Je ki olukuluku wa maa se ohun ti o wu ọmónikeji rè sí rere rè lati gbe e ró. (1 Kor 10:33; Rom 14:19.)

3. Nitoria Kristi pélu kò se ohun ti o wu ara rè: sugbon gége bi a ti ko ọ pé, "Ègàn awon ti ngàn ó şubu lù mí." (Psm 69:9; 2 Kor 8:9.)

4. Nitoria ohunkohun ti a ti kó télé, a ti kó o fun kíkó wa, pé nipa suuru ati itùnú iwé-mímó ki a lè ni ireti. (Rom 4:23,24; 2 Tim 3:16,17; 1 Kor 10:11.)

5. Njé ki Olorun suuru ati itùnú fi fun yin lati ni inu kan si ara yin gége bi Kristi Jesu: (Rom 12:16; 1 Kor 1:10.)

6. Ki èyin lè fi okàn kan ati énu kan yin Olorun, Baba Jesu Kristi Oluwa, logo. (Ifh 1:6.)

7. Nitoria naa e fa ara yin móra, gége bi Kristi ti fà wá móra fun ogo Olorun. (Rom 14:1.)

8. Mo si wi pe, ati fi Jesu Kristi se iránṣé ikòlà nitoria otító Olorun, ki o baa lè mu awon ileri naa duro ti a ti se fun awon baba. (Matt 15:24; A.A. 3:25,26; Rom 3:3; 2 Kor 1:20.)

9. Ati ki awon Keferi baa lè yin Olorun logo nitoria aanu rè; gége bi a ti kó o pe, "Nitoria eyi ni emi o se yìn ọ laarin awon Keferi, emi o si korin si orukó rè." (Psm 18:49; 2 Sam 22:50.)

10. O si tun wi pe, "Èyin Keferi, e maa yò pélu awon eniyan rè." (Deut 32:43.)

11. Ati pélu, "E yin Oluwa gbogbo èyin Keferi; e si kókikí rè, èyin eniyan gbogbo." (Psm 117:1.)

12. Isaiah si tun wi pé, "Gbòngbò Jesse kan nbò wá, ati éni ti yoo dide sé àkoso awon Keferi; oun ni awon Keferi yoo ni irètí sí." (Isa 11:10; Matt 12:21; Ifh 5:5; 22:16.)

13. Njé ki Olorun irètí fi gbogbo ayò ati alaaafia kún yin ni gbígbàgbó ki èyin lè pò ni irètí nipa agbara Èmi Mímó. (Rom 14:17; 1 Tess 1:5.)

Idi ti Paulu fi kò iwé.

14. Ará mi, o dá emi tikarami lójú nipa tiyín pé, èyin si kún fun ooore, a si fi gbogbo imò kún yin, èyin sì lè maa kó ara yin. (2 Pet 1:12; 1 Kor 8:1,7,10.)

15. Sugbon, ara mi, mo fi igboya kówe si yin lóna kan, bii pé mo tun nrán yin léti, nitori ooore-ófè ti a ti fun mi lati òdò Olorun wá, (Rom 12:3; Ef 3:7,8.)

16. Ki emi lè sé iranşé Jesu Kristi si awon Keferi, ninu işe-iranşé mímó ti ihinrere Olorun, ki ɔré awon Keferi baa lè di itewògba, ti a sò di mímó nipa Èmi Mímó. (A.A. 9:15; Rom 11:13; Filp 2:17.)

17. Nitori naa mo ni işogo ninu Jesu Kristi nipa ohun ti i sé ti Olorun (Filp 3:3; Heb 2:17; 5:1.)

18. Emi kò sá gbòdò sò ohunkohun bikòse eyi ti Kristi bá ti ɔwó mi sé, sí igboran awon Keferi nipa òrò ati ise. (A.A. 15:12; 21:19; Rom 1:5; 16:26.)

19. Nipa agbára işe-àmì ati işe-iyánu, nipa agbára Èmi Mímó Olorun; tobeé lati Jerusalému ati yika kiri tití fi dé Illirikoni, mo ti waasu ihinrere Kristi ni kíkún, (A.A. 19:11; 2 Kor 12:12.)

20. O jé èdùn-òkàn mi, mo dù lati maa waasu ihinrere naa, ki i sé nibi ti a gbe ti da orukò Kristi rí, ki emi má baa mo àmólé lori ipilé élomiran. (2 Kor 10:15,16.)

21. Sugbon gege bi a ti kò ɔ pé, "Awon éni ti a kò tñ sòró rè fun, wọn o ri i: ati awon ti kò tñ gbó, òye yoo yé wọn." (Isa 52:15.)

Ète Paulu fun ojò iwaju.

22. Nitori naa pelu ni àyè sé há fun mi ni akoko wonyí lati tò yin wá. (Rom 1:13.)

23. Sugbon nisinsinyí bi emi kò ti ni àyè fun işe mó ni agbegbe wonyí, ati bi emi ti fè gidigidi lati bi odata melo kan lati tò yin wá, (A.A. 19:21; Rom 1:11.)

24. Nigbakugba ti mo ba nlò si Spانيا, emi yoo tò yin wá, ni irètí pé emi o ri yin lóna àjò mi, ati pe é o mu mi já ònà mi nibé lati odata yin lò, lehin ti mo bá ti gbadun ibákégbépò yin fun iga die. (èse 28; A.A. 15:3.)

25. Sugbon nisinsinyí mo nlò si Jerusalému lati sé iranşé fun awon enyan mímó. (A.A. 19:21; 24:27.)

26. Nitori ti o wu awon ara Macedonia ati Akaia lati dá owó kan jò fún awon talaka awon enyan mímó ti o wà ni Jerusalému. (2 Kor 8:1; 9:2.)

27. Nitootò ifé inu rere wòn ni; ajigbésè ni wòn jé sí wòn. Nitori bi o ba sé pé awon Keferi bá jé alabapin ninu ohun èmí wòn, nigba naa o jé dandan fun wòn lati fi nkan ti ara ta wòn lóré. (1 Kor 9:11.)

28. Nitori naa nigba ti mo ba ti sé èyí tán, ti mo ba sì ti fi èdídí èso yì fun wòn tán, emi o ti òdò yin lò si Spانيا.

29. Mo si mó pé, nigba ti mo bá dé òdò yin, emi o wà ni kíkún ibukun *(ihinrere) Kristi.

30. Mo si bë yin, ará, nitori Oluwa wa Jesu Kristi, ati nitori ifé Èmi, ki èyin bá mi làkàkà ninu adura yin si Olorun fun mi; (Gal 5:22; 2 Kor 1:11; Kol 4:12.)

31. Ki a lè gbà mi lówó awon alaigboran ni Judea ati ki işe-iranşé ti mo ni si Jerusalému lè jé itewògbà lòdò awon enyan mímó.

32. Ki emi lè fi ayò tò yin wá nipa ifé Olorun, ati ki emi lè ní itura pelu yin. (Rom 1:10; A.A. 18:21; 1 Kor 16:18.)

(29) *(Awon Bibeli atijo miran fi eyi kun tiwọn.)

33. Njé ki Olorun alaafia wà pèlu gbogbo yin. (Amin.) (Rom 16:20; 2 Kor 13:11; Filp 4:9; Heb 13:20.)

ORI 16.

Orò ipari ati ikini Paulu.

MO fi Febe, arabinrin wa, le yin lówó, eni ti i se diakoni – obinrin fun ijo ti o wà ni kankrea: (A.A. 18:18.

2. Ki èyin lè gba a ninu Oluwa, bi o ti yé fun awon eniyan mímó, ki èyin si ràn án lówó ninu ohunkohun ti o fè iranlówó yin si, nitori oun pèlu ti je olùràn lówó fun òpò eniyan, ati fun mi.

3. È ki Priska ati Akuila, awon alábásiṣé mi ninu Kristi Jesu. (A.A. 18:2; 2 Tim 4:19.)

4. Awon eni ti o titori èmí mi fi ɔrùn wòn lélè: fun awon eni ti, ki i se kikì emi nikàn ni o ndupé, békòsé gbogbo ijo laarin awon Keferi pèlu.

5. È sì ki ijo ti o wà ni ile wòn. È ki Epenetu, olufé mi òwón, eni ti i se àkóso Asia fun Kristi. (1 Kor 16:15,19; Kol 4:15.)

6. È ki Maria, ti o se làálàá pupo lori wa.

7. È ki Androniku ati Junia, awon ibátan mi, ati awon elegbè mi ninu túbú, awon eni ti o ni iyìn lòdò awon Aposteli, awon eni ti o ti wà ninu Kristi şajau mi pèlu.

8. È ki Ampliatu olufé mi ninu Oluwa.

9. È ki Urbani, alábásiṣé wa ninu Kristi, ati Staki olufé mi. (2 Kor 5:17.)

10. È ki Apelle eni ti á mò daju ninu Kristi. È ki awon ara ile Aristobulu. (2 Kor 5:17.)

11. È ki Herodioni, ibátan mi, È ki awon ara ile Narkissu, ti o wa ninu Oluwa. (èse 7,21; 1 Kor 1:11.)

12. È ki Trifena ati Trifosa, awon eni ti o se làálàá ninu Oluwa, è ki Persi olufé, ti o se làálàá pupo ninu Oluwa.

13. È ki Rufu ti a yàn ninu Oluwa, ati iyá rè ati ti emi.

14. È ki Asinkritu, Filegoni, Herma, Patroba, Herme, ati awon arakunrin ti o wà pèlu wòn.

15. È ki Filologu, ati Julia, Nereu, ati arabinrin rè, ati Olimpa, ati gbogbo awon eniyan mímó ti o wà pèlu wòn. (èse 2,14.)

16. È fi ifenukonu mímó ki ara yin. Gbogbo ijo Kristi ki yin. (1 Kor 16:20; 2 Kor 13:12; 1 Tess 5:26.)

17. Ará, emi si bë yin, è maa só awon ti nse iyapa, ati awon ti nmú ohun ikòsé wá lòdì si èkó ti èyin kó; è si kuro ni isò wòn. (1 Tim 1:3; 6:3; Gal 1:8,9; 2 Tess 3:6,14; 2 Jhn 10.)

18. Nitori awon irú eni bee kò sin Jesu Kristi Oluwa wa, bikoše ikùn ara wòn; òrò rere ati òrò dídündídùn ni wòn fi npa awon ti kò mó meji ni okàn dà. (Filp 3:19; Kol 2:4.)

19. Nitori igbagbó yin tàn kálè dé ibi gbogbo, Nitori naa mo ni ayò lori yín: sugbón emi fé ki è je ológbón si ohun ti o se rere, ki è sì se òpè si ohun ti i se buburu. (Rom 1:8; Matt 10:16; 1 Kor 14:20.)

20. Olorun alaafia yoo sì té Satani móli ni àtéleşe yin ni lóloló. Ooreofé Jesu Kristi Oluwa wa ki o wà pèlu yín. (Amin.) (Rom 15:33; Gen 3:15; 1 Kor 16:23; 1 Tess 5:28.)

21. Timoteu, alábásiṣé mi, ati Luku, ati Jasoni, ati Sosipateru, awon ibátan mi, ki yin. (A.A. 16:1; 13:1; 17:5; 20:4; èse 7,11.)

22. Emi Teritiu ti nkò Episteli yíi, ki yin ninu Oluwa.

23. Gaiusi, baalé mi, ati ti gbogbo ijo, ki yin, Erastu, olútójú işura llú, ki yin, ati Kuartu arakunrin.

24. *(Oore-ofé Jesu Kristi Oluwa wa, ki o wà pèlu gbogbo yin. (Amin.)

Orò iyìn si Oluwa.

25. Njé fun eni ti o ni agbara lati fi èsé yin mulè, gége bi ihinrere mi ati

(24) *(Awon Bibeli atijò miran fi eyi kun tiwọn.)

iwaasu Jesu Kristi, gege bi işipayá ohun ijinlè, ti a ti pamò lati igbà ayé-rayé.

26. Ti a si nfhàn nisinsinyíí, ati nipa iwe-mímó àwọn woli, gege bi ofin

Olorun ayérayé, ti a nfhàn fun gbogbo orilé-èdè si igbóràn igbagbó:

27. Olorun ológbón nikansoño ni-pasé Jesu Kristi ni ògo wà fun laelae. (Amin.)

AWON ARA KÖRINTI KINNI

(A.D. 59)

ORI 1.

Orò ikíni.

PAULU, eni ti a pè lati je Aposteli Jesu Kristi nipa ife Olorun, ati Sostene arakunrin wa. (Rom 1:1; 2 Kor 1:1; Ef 1:1; A.A. 18:7.)

2. Si ijò eniyan Olorun ti o-wà ni Kòrinti, awon ti a sò di mímó ninu Kristi Jesu, awon ti a pè lati je eniyan-mímó, pélù gbogbo awon ti npe orukò Jesu Kristi Oluwa wa nibi gbogbo, eni ti i se tiwon ati tiwa: (A.A. 18:1; Rom 1:7; A.A. 7:59.)

3. Oore-ofe si yin, ati alaafia lati odo Olorun Baba wá ati Oluwa wa Jesu Kristi. (Rom 1:7.)

Opé fun Oluwa.

4. Mo dupé lòwò Olorun mi nigba gbogbo nitoru yin, nitoru oore-ofe Olorun ti a fisun yin ninu Jesu Kristi; (Rom 1:8.)

5. Pe ni ònà gbogbo ni a ti sò yin di olórò ninu rè, ninu òrò sisò gbogbo, ati ninu imò gbogbo; (2 Kor 9:11; 8:7.)

6. Ani gége bi a ti fi idì èri Kristi mülè laarin yin: (2 Tim 1:8; Ifh 1:2.)

7. Tobèç ti eyin kò fi rèhin ninu Ebunkébun: ti è si nreti ifarahàn Oluwa wa Jesu Kristi: (Filp 3:20; Tit 2:13; 2 Pet 3:12.)

8. Eni ti yoo si fi idí yin kalè titi de òpin, ki eyin lè jé alailégàn lójó Oluwa wa Jesu Kristi.

9. Olododo ni Olorun, nipasé eni ti a pè yin sinu idàpò Òmò rè Jesu Kristi Oluwa wa. (Isa 49:7; 1 Jhn 1:3.)

Isokan awon ara se pàtakì.

10. Mo si bè yin ará, ni oruko Oluwa wa Jesu Kristi, ki gbogbo yin maa sòrò ohun kannaa, ati ki iyapa má se sí ninu yin; sugbon ki a lè se yin pé ni inú kannaa, ati ni imò kannaa. (2 Kor 13:11; Rom 12:16.)

11. Nitoru a ti fihàn mi nipa ti yin, ará mi, lati òdò awon ara ile Kloe, pe ijà nbé laarin yin.

12. Njé èví ni mo wi pe, olukuluku yin nwi pe, "Emi ni ti Paulu", "Emi ni ti Apollo", ati "Emi ni ti Kefa"; ati "Emi ni ti Kristi".

13. A hà pin Kristi bí? Şe Paulu ni a kàn mó agbelebu fun yin bí? Tabi ni orukò Paulu ni a baptisi yin bí? (2 Kor 11:4; Matt 28:19; A.A. 2:38.)

14. Mo dupé lòwò Olorun pe emi kò baptisti ènikéni ninu yin, bikòshé Krispus ati Gaiusi; (A.A. 18:8; Rom 16:23.)

15. Ki ènikéni má se wi pe mo ti nbaptisi ni orukò emi tikarami.

16. (Mo si baptisi awon ara ile Stefanà pélù: Léchin èyí, emi kò mò bi mo ba baptisti élomiran pélù.) (1 Kor 16:15.)

17. Nitoru Kristi kò rán mi lò Baptisi, bikoše lati waasu ihinrere: ki i se nipa ogbón òrò, ki a má se sò àgbélèbú Kristi di alailagbara. (Jhn 4:2; A.A. 10:48; 1 Kor 2:1; 4,13.)

Ogbón eniyan ati "Omugò Olorun".

18. Nitoru pé wèrè ni òrò agbelebu